

EXPERIENCIAS

O feminismo na escola, por que e como?

REVISTAGALEGA
DE EDUCACIÓN
PUBLICACIÓN DE NOVA ESCOLA GALEGA

ISSN: 1132-8932

Páx. 56-57

Cristina Lage Villar

CPI Cabo da Area - Laxe

maria.cristina.lage.villar@edu.xunta.gal

Na aula cada minuto, hora, día... calquera fracción de tempo, grande ou pequena, é unha oportunidade para amosarse abertamente como feminista, para educar en igualdade, para ensinar e aprender a exercer a xustiza, dun xeito consciente, en calquera etapa. Pero, como?

Hai moitas formas de comezar, e unha vez iniciado o camiño é cuestión de querer continuar... O feminismo está en todas partes.

A linguaxe está presente en todo; falando e escribindo desde a perspectiva de xénero, de xeito inclusivo, estamos facendo feminismo na aula e na vida. Unha das primeiras cousas que fago cun grupo novo é un "glosario feminista". É importante que ademais de empregar o feminino e o masculino, cando corresponda, ou ben o xenérico, saiban o significado de termos como: *machismo*, *feminismo*, *igualdade*, *xénero*, *sororidade*, *patriarcado*, etc. É importante adaptar as definicións a cada nivel... pero en contra do que ás veces se pensa, os significados dos valores que queremos que o alumnado adopte están nas palabras, polo que canto antes as coñezan antes as empregarán: "o que non se nomea, non existe".

Na miña aula, cada día dedicámosllo a unha muller, preferiblemente galega. Así imos construíndo un calendario escolar de mulleres. Os venres repartimos o traballo, cada día da semana tócalle a unha nena ou neno, quen terá que buscar información sobre a muller que lle corresponda, que será a protagonista do día: escritoras, matemáticas, científicas, historiadoras, filósofas, políticas, deportistas, artistas, etc. do pasado e do presente. Esta investigación teñen que realizala na casa, implicando así ás familias e levando o feminismo máis aló das portas da escola.

Outra forma moi rica de levar o feminismo ás aulas é a través da lectura. Hoxe en día hai moitísima literatura feminista, "está de moda". Na miña aula hai unha pequena biblioteca cunha estantería feminista, toda unha estantería! Ás veces recibo algunha protesta, tanto de alumnado como das familias, dicindo que hai moitos temas sobre os que ler... Eu sempre lles digo que "hai moito que aprender sobre este tema e con este tema" e tamén aproveito para introducir o concepto da "discriminación positiva". Ademais, un día á semana sacamos a nosa estantería violeta ao corredor para que o resto do alumnado dos outros cursos poidan "ollar a través das lentes violetas".

Algunhas aulas do centro dispoñen o seu "Punto Violeta" onde caben moitas cousas: desde libros, xogos (trivial feminista, xogos reunidos feministas, etc.), carteis, revistas, artigos de prensa, buzóns de suxestión... ata fotografías de actividades de igualdade realizadas. Para o alumnado destas aulas é importante visitar este espazo cada día.

A organización física nas aulas debe favorecer a comunicación, a interacción e o diálogo, a fin de que non se perpetúen modelos de relación pechados: a distribución dos pupitres en forma de U é moi axeitada para isto,

así como a intervención activa do profesorado.

Por outro lado, é fundamental que o alumnado observe a diario mensaxes significativas nas paredes da súa aula, da súa escola, que coñeza mulleres, acontecementos ou movementos sociais importantes... todos eles a prol da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres: Maruja Mallo, Rosalía de Castro, Pepa a Loba, etc. De xeito análogo, o ámbito das novas tecnoloxías tamén pode e debe ser feminista, tendo cabida actividades diversas, desde o visionado de curtas semanais - como "Vestido nuevo" (<https://youtu.be/LVdfnQPUYLY>) - ata a elaboración e mantemento semanal dun blog temático, onde cabe de todo. Existen moitas páxinas web onde atopo información e actividades con perspectiva de xénero, moi sinxelas de incluír nas diferentes áreas do currículo.

Os ditados, as redaccións, as lecturas, as contadas, as obras de teatro para os festivais, a música..., todo pode pular a prol da igualdade. Só hai que querer e buscar. ■